

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/54/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514200657
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3514200657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o mal. C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., dieťa rodičov I. a I., o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10. apríla 2014, č.k. 9P/19/2014-25, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného pre mal. C. na sumu rovnajúcu sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 21.07.2011, č.k. 11P/252/2010-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.11.2011, č.k. 19CoP/78/2011-76 súd otcovi s účinnosťou od 01.09.2010 zvýšil vyživovaciu povinnosť pre mal. C. na sumu 90 Eur mesačne. Zároveň otca maloletej zaviazal k zaplateniu nedoplatku na výživnom vo výške 335,70 Eur v mesačných splátkach po 15 Eur. V čase tejto úpravy výživného maloleťá navštevovala základnú školu, vzhľadom k sociálnej situácii matky neplatila v škole žiadne poplatky a stravu mala lacnejšiu. V súčasnosti navštevuje maloleťá stále základnú školu, opakuje ročník kvôli kalkulaténii (mierne narušenie matematických schopností, ktoré sa ale nepovažujú za vývinovú poruchu učenia). Matka s ňou z dôvodu hyperaktivity navštevuje psychológa a psychiatra, dieťa trvale užíva Tebokan (liek na podporu mozgovej činnosti) a ďalšie lieky na utlmenie aktivity. Matka maloletej, rovnako ako i v súčasnosti, žila v čase pôvodného určenia výživného v spoločnej domácnosti so svojou mamou a bratom, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 232,14 Eur, pracovala aj na aktivačných prácach, kedy sa jej príjem zlepšil o cca 60 Eur, tieto však ukončila zo zdravotných dôvodov a následne bola práceneschopná. Matka maloletej nemala inú vyživovaciu povinnosť. V súčasnosti matka poberá stále sociálne dávky, v roku 2013 vo výške 170,19 Eur (brala príspevok pri zlom zdravotnom stave) a od januára 2014 vo výške 133,60 Eur (je posudzovaná spoločne s dcérou). Matka je práceneschopná od 02.10.2012, je po operácii a čaká na ďalšiu operáciu ruky a ramena. Otec maloletej poberal v čase pôvodného určovania výživného dávku v hmotnej núdzi a príspevky k tejto dávke vo výške 118,30 Eur, evidovaný na úrade práce bol od 22.09.2010, nemal inú vyživovaciu povinnosť. V súčasnosti stále žije v spoločnej domácnosti s bratom a mamou. Otec je od 22.09.2010 nezamestnaný, poberá iba sociálne dávky vo výške 62,50 Eur. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že návrhu na zníženie výživného nie je možné vyhovieť. Otec maloletej sa na starostlivosti o dieťa žiadnym spôsobom nepodieľa, jeho jedinou rodičovskou povinnosťou, ktorú si plní, je povinnosť platiť určené výživné. O dieťa nejaví záujem v čase, keď to dieťa najviac očakáva (narodeniny, sviatky), nezaujíma sa o to, ako dieťa v škole prospieva, či sú u neho výchovné problémy, či má zdravotné problémy a s tým spojené zvýšené výdavky i starostlivosť samotnú. Celá táto

starostlivosť zostáva v danom prípade na matke, ktorá zo zaplateného výživného musí uspokojiť všetky potreby dieťaťa a jej osobná starostlivosť tak žiadnym spôsobom nie je zohľadnená. Otec maloletej sa napriek sprostredkovaniu stretnutia s maloletou ďalej nepokúsil vzťahy s dcérou rozvíjať a matke v starostlivosti o dcéru aspoň určitým spôsobom pomáhať. Výživné je tak jediný spôsob, ako sa na starostlivosti o dieťa otec podieľa. Je pravdou, že otec maloletej poberá iba sociálne dávky, avšak súdu nepredložil žiadne dôkazy o tom, že by mu jeho zdravotný stav neumožňoval pracovať. Nie je možné, aby otec trvalo zostával v mieste svojho bydliska a spoliehal sa na sociálne dávky. Ak sa stal otcom dieťaťa, je povinný sa všetkými možnými spôsobmi snažiť o to, aby jeho dieťa netrpelo núdzou a malo všetko to, čo k životu nevyhnutne potrebuje. Ak si otec maloletej myslí, že zo zaplateného výživného vo výške 90 Eur sú tieto potreby dieťaťa uspokojené v plnej miere, veľmi sa mylí. Matka maloletej správne uviedla, že otec dieťaťa je zdravý muž, ktorý môže pracovať. Nemôže však zostať v mieste svojho bydliska a čakať, že práca príde za ním. Je mnoho ľudí, ktorí za prácou cestujú, mimo rodiny trávajú všetok čas, aby rodinu finančne zabezpečili. Podľa názoru okresného súdu v záujme dieťaťa nie je žiadne zníženie výživného, a to najmä za situácie, keď matka maloletej má zdravotné problémy a potreby svojej dcéry nie je schopná uspokojovať sama. Nie je tak možné pozerieť iba na reálny príjem otca maloletej, ale na príjem, ktorý by mohol pri vyvinutí aspoň určitej snahy dosahovať. Tento záujem zo strany otca však súd nevidel. Návrh bol preto v celom rozsahu zamietnutý. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, ods. 3, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletej a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a jeho návrhu na zníženie výživného pre mal. C. v celom rozsahu vyhovel. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam s tým, že bez svojej viny nemohol dôkazy označiť, alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Uviedol, že má XX rokov a má malé možnosti zamestnať sa aj v zahraničí. V dnešnej krízovej dobe má nielen naša ekonomika nezamestnaných stredoškôľakov a vysokoškôľakov, ktorí ovládajú jazyky a sú na tom materiálne lepšie, ich rodiny sú mladé a vlastné rodiny nemajú, čo je všeobecne známe. On pracoval na aktívnych prácach, pričom má starú chorú matku 82-ročnú, ktorej je povinný starostlivosťou, akú ona venovala jemu a má v starostlivosti aj chorého brata M. M., ktorého choroba si vyžaduje dennú starostlivosť, lebo nie je schopný sám sa o seba postarať. Zdôraznil, že si vyživovaciu povinnosť voči maloletej plní, nie je zodpovedný za zdravotný stav ich dcéry. Poukázal na skutočnosť, že sa domáhal jej zverenia do svojej osobnej starostlivosti, ktorému návrhu súd nevyhovel a matka striedavú starostlivosť nenavrhol, nevie teda, akým spôsobom by mal pri výchove spolupracovať. Vytýkal súdu prvého stupňa, že jeho názor bol ovplyvnený názorom kolízneho opatrovníka a urobili spolu s matkou z neho človeka, ktorému sa nechce robiť a posielajú ho za prácou do zahraničia. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. č. C zo dňa 21.03.2014, ktoré otec súdu doručil, vyplýva, že mu bol priznaný peňažný príspevok za opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým je M. M. vo výške 210,52 Eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2014.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu, súdiac podľa obsahu jej podania, navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že otec sa v podanom odvolaní odvoláva na svoju povinnosť starať sa o matku, ktorá poberá starobný dôchodok a o brata, ktorý je mentálne postihnutý a poberá dôchodok a taktiež otec poberá peňažný príspevok za opatrovanie svojho brata, pričom si neuvedomuje, že jeho prvoradou povinnosťou je plniť si vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Poukázala na skutočnosť, že otec predal byt, za ktorý utrátil 52.000 Eur, pričom dcére nedal ani jeden cent a nevyrovnal ani svoju dlžobu na výživnom. Zdôraznila, že ona má rovnako ťažko chorú matku, o ktorú sa musí pri svojom nepriaznivom zdravotnom stave starať, pričom ona je v súčasnosti práceneschopná a čaká na operáciu pravého ramena.

Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. s tým, že v návaznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. krajský súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, s ktorým sa stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu krajský súd dodáva nasledovné:

V danej veci sa otec mal. C. domáha zníženia výživného z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane, spočívajúcej v tej skutočnosti, že sa musí starať o svoju matku a postihnutého brata s tým, že je nezamestnaný a jeho príjem nepostačuje na platenie výživného určeného pre mal. C. vo výške 90 Eur mesačne.

Súd prvého stupňa v danej veci vykonal dostatočné dokazovanie, jeho výsledky správne vyhodnotil, vec posúdil správne po právnej stránke a vo veci aj správne rozhodol.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere s o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane mal. dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

Okresný súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením správne postupoval, keď zameral svoje dokazovanie na preukázanie toho, či na strane oprávneného alebo povinného došlo k takej zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zníženie výživného. V danom prípade zo spisu vyplýva, že posledná úprava výživného zo strany otca na mal. C. bola vykonaná rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 21.07.2011, č.k. 11P/252/2010-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.11.2011, č.k. 19CoP/78/2011-76, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú na sumu 90 Eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného uplynuli takmer tri roky, mal. C. je vekovo staršia, jej odôvodnené potreby vzrástli, čo znamená, že na jej strane nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Prvostupňový súd sa správne zaoberal aj pomermi toho, kto má výživné plniť, t. j. otca mal. C.. V čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia bol otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberal dávku v hmotnej núdzi a príspevok k dávke spolu vo výške 118,30 Eur. Ohľadne majetkových pomerov otca bolo zistené, že tento predal ako výlučný vlastník byt za sumu 53.111 Eur, ktoré majetkové pomery boli súdom zohľadnené tak, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné na mal. C. 90 Eur mesačne. Nezamestnanosť otca v súčasnosti trvá, v čase rozhodovania súdu prvého stupňa poberal sociálnu dávku vo výške 62,50 Eur, v súčasnosti pobera peňažný príspevok vo výške 210,52 Eur za opatrovanie svojho brata M. M., ktorý je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Žije v spoločnej domácnosti s matkou a bratom M., s ktorými uhrádza náklady spojené s byvaním v jednej tretine. Otec maloletej tvrdil, že finančné prostriedky, ktoré získal za predaj bytu, investoval do opravy ich rodinného domu a vyplatil matke i bratovi každému jednu tretinu z kúpnej ceny. Nemá iné finančné prostriedky.

V súlade so zisteným skutkovým stavom krajský súd dospel k záveru, že okresný súd návrh na zníženie výživného dôvodne zamietol. Správne konštatoval, že na strane otca mal. C. nenastala taká zmena pomerov, ktorá zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom odôvodňuje. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov voči mal. deťom predchádza vyživovacej povinnosti voči rodičom a ostatným príbuzným. Z tohto dôvodu argumenty navrhovateľa, že sa musí starať o svoju matku a postihnutého brata, nemohol súd v súvislosti s výživným pre mal. dieťa zohľadniť. Je nepochybné, že u otca od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov v tom smere, že jeho príjem bol znížený na sociálne dávky vo výške 62,50 Eur, od 01.02.2014 pobera za opatrovanie postihnutého brata sumu 210,52 Eur mesačne. K zmene majetkových pomerov, ktoré boli dôvodom pre predchádzajúce rozhodnutie súdu o výške výživného, však nedošlo. Aj v prípade, že by otec zo sumy 53.111 Eur plnil v celom rozsahu vyživovaciu povinnosť voči mal. C., nemohla byť uvedená suma na výživnom spotrebovaná. Nie je možné akceptovať tvrdenia otca, že uvedenú sumu rozdelil medzi matku a brata a seba a z uvedenej sumy zrekonštruovali rodinný dom, v ktorom žijú. Otec si musí uvedomiť, že jeho prvoradou povinnosťou je vyživovacia povinnosť voči mal. C., ku ktorej si žiadnym iným spôsobom, okrem platenia výživného, vyživovaciu povinnosť neplní. Krajský súd zdôrazňuje, že

výživné pre mal. dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča (napríklad rekonštrukcia rodinného domu), ktoré tento nemusí nevyhnutne vynaložiť a súd na tieto výdavky pri rozhodovaní o výživnom ani neprihliada. Navyše, bolo treba prihliadnuť ku skutočnosti, že mal. C. je vekovo staršia, čím sú odôvodnené jej zvýšené potreby.

Vzhľadom na uvedené nebol daný dôvod na zníženie výživného pre mal. C., a preto krajský súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.